

Deeleconomie of platformkapitalisme?

Het begon zo mooi. In plaats van meer, meer, meer, moeten we naar minder, minder, minder. Maar hoe doe je dat met een groeiende wereldbevolking? Nou ja, eigenlijk heel simpel. In plaats van dat iedereen dezelfde spullen in bezit heeft, moeten we juist deze spullen, producten en diensten met elkaar delen. En voilà, de nieuwe deeleconomie is geboren.

Waarom je huis of appartement leeg laten staan tijdens je vakantie, terwijl anderen daar toch veel plezier van kunnen hebben. En waarom elke dag in je SUV naar je werk rijden, terwijl je gemakkelijk vier collega's had kunnen meenemen. En waarom die nieuwe klopper aanschaffen, terwijl je buurman om de hoek er ook een heeft? En waarom die lastige onderhoudsklus zelf doen, terwijl die gepensioneerde bouwvakker bij jou in de buurt het best leuk zou vinden om er nog iets bij te doen.

In een perfecte lokale gemeenschap zouden dit soort initiatieven spontaan ontstaan. Voor een lastige klus belden mijn ouders altijd oom Gerard die reuzehandig was. Menig vakantie hebben mijn ouders doorgebracht in het mooie huis van de familie Plasmakers wanneer die op vakantie waren. En mijn moeder paste regelmatig op de kinderen van de burens. In onze individualistische maatschappij van vandaag de dag ontstaan dit soort verbanden niet spontaan, maar hebben we daar online platforms voor nodig. Airbnb voor kamerverhuur, Uber voor mobiliteit, Peerby voor gereedschap, Helpling voor schoonmaaksters. Voor dit soort georganiseerde platforms die vragende partijen en aanbieders verbinden geldt het 'winners takes it all effect'. Door hun grootschaligheid en het ontwikkelen van een dominante standaard kunnen deze online platforms zich een onevenredig deel van de marges toe-eigenen.

Onder deze online platforms had oom Gerard waarschijnlijk in plaats van koffie met gebak een deel van zijn betaling moeten afstaan aan het platform en hadden mijn ouders voor het oppassen van het huis van de familie Plasmakers een opslag moeten betalen aan Airbnb. De mooie informele deeleconomie die we ooit hadden, lijkt te zijn gemuteerd in een keihard transactioneel platform kapitalistisch systeem. Airbnb ontwricht de hotelmarkt, Uber de taximarkt en Peerby de doe-het-zelfmarkt. Vaak is de rechts- en inkomenspositie van de aanbieders op deze online platforms abominabel; fulltime 'Uber-Pop'-chauffeurs en 'Handy'-schoonmakers komen in de VS nauwelijks boven het bestaansminimum.

In deze *Management Executive* besteden we in het artikel van Matzler, Veider en Kathan aandacht hoe bedrijven zich kunnen aanpassen aan de deeleconomie. Misschien door het ontwrichten van de dominantie van commerciële online platforms door het oprichten van alternatieve community online platforms. Denk aan eerlijke online platforms gericht op duurzaamheid en het delen van bezit, zoals we dat ook deden in de tijd van mijn ouders.

Henk W. Volberda

Hoogleraar Strategisch Management & Ondernemingsbeleid, Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit en Wetenschappelijk Directeur INSCOPE Research for Innovation.

